

Provincie Limburg
t.a.v. de formateurs, mevrouw Straus en de heer Koopmans

Datum : 28 mei 2019
Ons Kenmerk : P-10-496.2918
Onderwerp : Input voor bestuursprogramma's

Geachte formateurs, beste mevrouw Straus en meneer Koopmans,

Aangenaam, wij zijn de P10 het netwerk van 20 grote plattelandsgemeenten in Nederland. Gemeenten met veel grondoppervlak, kleine kernen en een lage bevolkingsdichtheid, waar bijna 700.000 mensen wonen. Als vertegenwoordigers van onze inwoners zijn wij de experts van het platteland; we kennen als geen ander de dynamiek en de uitdagingen van het platteland en zijn trots op ons grote organiserend vermogen. We zijn verbonden in het P10-netwerk om onderling kennis en ervaring te delen over het werken aan een sterk platteland en om samen op te trekken waar dat nodig is.

Werkt u mee aan vijf belangrijke punten voor een leefbaar platteland?

De kracht van onze lokale gemeenschappen zit in de zelfredzaamheid en zelforganisatie en toont zich in de vele 'kleinschalige' initiatieven die het platteland rijk is. Deze initiatieven dragen bij aan het behoud van leefbaarheid op het platteland. Daarom hebben we in een onderzoek onze inwoners gevraagd wat wij kunnen doen om daarbij te helpen. Het onderzoek dat we lieten uitvoeren door Wageningen University & Research leverde veel informatie op en vertaalden we naar het Vijfpuntenplan van de P10. Een plan met de belangrijkste punten waar wij als overheden aan willen en moeten bijdragen. Het Rijk heeft inmiddels interesse getoond en aangeboden samen op te trekken.

Neemt u in de provincie Limburg ook de handschoen op en zet u zich samen met ons in voor het platteland van Nederland?

Het Vijfpuntenplan van de P10

Het Vijfpuntenplan is ons kompas voor de toekomst. De komende tijd werken we dit verder uit en dat doen we ook graag met de provincies. We lichten de vijf punten toe en stellen u bij ieder punt een concrete vraag:

1. BENUT DE CREATIVITEIT, INVENTIVITEIT, HET ORGANISATIEVERMOGEN EN DE (VEER)KRACHT VAN DE PLATTELANDSKERNEN

Overheden doen steeds meer een beroep op eigen initiatief, eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van inwoners. Vanuit het besef dat de overheid niet meer alles alleen kan en afhankelijk is van de inzet van inwoners om het voorzieningenniveau en de leefbaarheid in onze samenleving te behouden en te verbeteren. Gemeenschappen in plattelandskernen nemen hun verantwoordelijkheid om met concrete activiteiten de leefbaarheid van hun dorp of kern te behouden.

- > De P10 gaat graag met andere overheden, waaronder de provincie het gesprek aan over de vraag hoe overheden gezamenlijk het beste bij lokale initiatieven kunnen aansluiten.

2. ZORG VOOR EEN GOEDE ONDERSTEUNING OM KENNIS EN INFORMATIE TE VERGAREN EN TE DELEN.

De inwoners van kleine kernen weten mensen met de benodigde kwaliteiten, vaardigheden, competenties en kennis te betrekken bij hun initiatieven, zowel in de meer organisatorische en bestuurlijke processen als de hands-on activiteiten. Bij leefbaarheidsinitiatieven loopt men vaak al snel aan tegen allerlei wetten, regels en procedures. Dit maakt het proces soms ingewikkeld en moeilijk toegankelijk, terwijl het initiatiefnemers te doen is om het bereiken van resultaten.

- > P10 wil zich daarom met uw provincie en andere overheden en koepelorganisaties inzetten voor een toegankelijke en integrale kennisinfrastructuur, die lokale initiatieven faciliteert, motiveert en stimuleert.

3. LATEN WE ONS VERPLAATSEN IN DE POSITIE VAN HET INITIATIEF EN HANDEL ZOVEEL MOGELIJK INTEGRAAL EN ALS ÉÉN OVERHEID.

Leefbaarheidsinitiatieven hebben vaak betrekking op meerdere beleidsdomeinen en zijn daarmee vaak integraal van karakter. Vaak begint een leefbaarheidsinitiatief vanuit een sociaal of maatschappelijk doel maar vindt het zijn uitwerking in het fysieke en/of economische domein. De omgevingswet beoogt vanuit meerdere invalshoeken naar ontwikkelingen te kijken met een ruimtelijke vertaling. Dit vereist een bredere benadering van maatschappelijke vraagstukken en de ruimtelijke ontwikkeling.

> Met andere overheden en koepelorganisaties wil P10 nagaan of in de ruimte die de omgevingswet nu al biedt, processen en instrumenten te ontwikkelen zijn om aan deze verbrede benadering van maatschappelijke vraagstukken tegemoet te komen. Ook uw hulp daarbij is onmisbaar.

4. BENUT DE KRACHT VAN EN HET DRAAGVLAK VOOR INITIATIEVEN IN DE GROTE TRANSFORMATIEOPGAVEN VAN ONS LAND.

Inwoners van kleine plattelandskernen willen een bijdrage leveren aan de veranderingen in de zorg, de duurzaamheidsopgave, de energietransitie en de klimaatagenda. Dit komt overeen met de agenda van de P10. Dit willen we doen in een goede samenwerking met de steden, waarbij de leefbaarheid van het platteland geborgd blijft.

- > Met provincies en andere overheden willen we onderzoeken hoe we belemmeringen in wet- en regelgeving en beperkingen in infrastructuur kunnen wegnemen en economische en sociale verdienmodellen kunnen ontwikkelen.

5. SPEEL NIET ALLEEN ALS OVERHEDEN IN OP LEEFBAARHEIDSINITIATIEVEN, MAAR NEEM DE TOTALE OMGEVING VAN ONS MAATSCHAPPELIJK BESTEL DAARIN MEE.

Veel leefbaarheidsinitiatieven lopen, zelfs als deze heel kleinschalig zijn, aan tegen belemmeringen, omdat bestaande instituties, ook buiten de overheid, nog onvoldoende antwoord hebben of een ander belang hebben om initiatieven te ondersteunen of te faciliteren. Het gaat dan bijvoorbeeld om verzekeringsmaatschappijen, bankinstellingen of investeringsmaatschappijen die geen arrangementen hebben om op dergelijke initiatieven in te spelen en qua waardecreatie geen ruimte kennen voor het waarderen van sociaal kapitaal. Het is voor particuliere initiatieven nauwelijks te doen om binnen het scala aan bestaande instituties een weg te vinden.

- > Als P10-gemeenten willen we samen met andere overheden het gesprek met deze instituties aangaan om nieuwe verdien- en waarderingsmodellen te vinden voor lokale initiatieven.

Het platteland: leefbaar, bereikbaar en aantrekkelijk voor de stad

In de uitwerking van het Vijfpuntenplan trekken we graag samen op. Bovendien denken, praten en werken we graag mee aan de ontwikkeling en uitvoering van provinciaal beleid. Behalve leefbaarheid, waar het Vijfpuntenplan zich op richt, zetten we ons bijvoorbeeld ook graag in voor de bereikbaarheid van het

platteland. Dat doen we vanuit de overtuiging dat de stad het platteland nodig heeft, en het platteland de stad. We lichten deze twee onderwerpen nog kort toe.

Bereikbaarheid

Om goed te kunnen wonen, werken en recreëren in gemeenten met relatief weinig inwoners en een grote oppervlakte is het nodig dat het platteland een aantrekkelijke regio blijft. Een belangrijke component daarin is de bereikbaarheid van voorzieningen en bedrijven. Bereikbaarheid over weg, spoor en water moeten op orde zijn. Snel internet en volledige dekking van mobiele telefonie zijn daarbij als basisvoorziening nodig, voor inwoners én bedrijven.

Steden en platteland versterken elkaar

Dunbevolkte gebieden met kleine kernen vullen de gewenste rust en ruimte van de stedeling in, maar zorgen ook voor economische dragers zoals voedsel, natuur en recreatie. Anderzijds bieden de steden veel waarde voor het platteland, bijvoorbeeld door het economische en culturele aanbod. Het platteland kan de drager worden voor nieuwe economische ontwikkelingen, zoals maatregelen voor het opwekken van duurzame energie en voor klimaatadaptatie. Bovendien biedt het innovatieve, kleinschalige en landschappelijk interessante woon- en werkmilieus aan de stad. Het college van Rijksadviseurs onderkent deze mogelijkheden ook in Panorama Nederland: een intensievere en creatievere wisselwerking waar stad en platteland samen beter van worden.

Tot slot

Meer aandacht en ondersteuning van (spontane) kleinschalige initiatieven met een intrinsieke motivatie vanuit de samenleving zelf, kan wellicht beter werken en rekenen op meer draagvlak dan megaprojecten met grote institutionele beleggers.

Wij wensen u wijsheid toe bij het opstellen van uw bestuursprogramma en gaan ervan uit dat u daarin de grote waarde van het platteland erkent. Wij kijken ernaar uit met u samen te werken aan het versterken van een leefbaarheid platteland!

Met vriendelijke groet,

Ellen van Selm

Voorzitter P10 en burgemeester gemeente Opsterland

P10 gemeenten | Berkelland, Schouwen-Duiveland, Opsterland, Westerveld, Borger-Odroom, Hof van Twente, Hollands-Kroon, Ooststellingwerf, Peel en Maas, Sluis, Hulst, Aa en Hunze, Bronckhorst, Medemblik, Goeree Overflakkee, Midden-Drenthe, De Fryske Marren, Het Hogeland, Twenterand en Horst aan de Maas.